

hvoreledes det forholder sig med disse Forbehold; der vil naturligvis ikke der være at tage Hensyn dertil, forsaavidt nogle af Ministerierne ikke længere henhøre under Rigsdagen. Derved troer jeg, at man vilde klart komme til at hævde den Stilling, som Landstinget bør indtage. Jeg har tidligere tilladt mig at ytre, at der ogsaa ved denne Leilighed burde tages Hensyn til de urigtige Principer, som maatte findes i tidligere Gæringsslove, og navnlig nævnte jeg Loven af 12te Januar 1858, som man ikke burde vente i 5 Aar med at gjenne- gaae for at foretage de Forandringer, som med Hensyn til Principerne deri burde foretages. Vilde man nu gjøre sig en Forestilling om den finantsske Stilling, da vil det jo sees, at Resultatet, saaledes som Tallene nu findes i Fi- nantsloven, er det, at der er en Indtægt af 6,148,000 Rb. og en Udgift af 3,259,000 Rb., hvorved der fremkommer et Overskud af 2,889,000 Rb.; men paa Grund af de Særegenheder, som findes ved vore Finantsforhold, er det ikke af denne Finantslov alene, at man kan dømme om den finantsske Stilling. Der er jo desuden et Tilskud til de fælles Statsudgifter. Dette beløber sig efter Statsbudgettet til 1,973,000 Rb.; det giver altsaa et Overskud af 916,000 Rb. Dersom man nu vil sammenligne dette med tidligere Finantslove, dersom man f. Ex. vil sammenligne det med den første Finantslov, der er givet for 1850—51, da vil man finde deri aldeles forskjellige Tal, man vil deri finde opført til Indtægt 24,256,000 Rb. og til Ud- gift 22,871,000 Rb., hvilket giver et Overskud af 1,385,000 Rb. Jeg skal ikke opholde mig ved at paavise de Forandringer, som man maatte gjøre, hvis man vilde anstille en Sammenlig- ning, forsaavidt der af den tidligere Finants- lov maatte udgaa alle de Positioner, som hen- høre til Fællesministerierne; men det, jeg skal gjøre opmærksom paa, er, at der er en anden Hoved- udgift, som findes i Finantsloven for 1850— 51, men ikke i nærværende Finantslov. Det er et Beløb af 11,300,000 Rb., som er en Indtægt, der er fremkommen deels ved Laan, deels ved Krigsskat eller, om man vil, ved at discon- tere Krigsskatten ved Hjælp af Creditbeviser. Til denne Sum findes der intet Tilsvarende i nærværende Finantslov. Nu vil det erindres,

at disse Indtægter til Beskrivelse af Krigsom- kostninger bleve frembragte deels ved Laan, deels ved Skatter, og at de Skatteforholdene, der sandt Sted, angik deels de directe Skatter, deels den indirecte Skatter. Det er det, der har bragt mig til at henlede Opmærksomheden paa de vanskelige Forhold, som det vilde frem- byde for Finantsbestyrelsen, naar det blev Tale om Krig eller Rustninger. Det er rimel- ligt, at man da vilde med Hensyn til at til- veibringe Indtægter gaae den samme Wei, nemlig forsaavidt Udgifterne ikke kunde dækkes ved Skatter, at optage Laan, og forsaavidt Beløbet skulde tilveiebringes ved Skatter at søge det deels ved Forøgelse af de directe, deels ved Forøgelse af de indirecte Skatter. Men da vilde sig de vanskelige Forhold ved vort Fi- nantsvæsen. Det er ikke de samme Forsam- linger, som skulle bevillge Forhøielse af de in- directe Skatter, og tillige bevillge Forhøielse af de directe Skatter. Det bliver altsaa vistnok store Vanskeligheder, Finantsbestyrelsen i saa Henseende vil have at overvinde, og naar man saa spørger, hvorfor jeg da her ved denne Lei- lighed har henledet Opmærksomheden paa dette Punkt, da er der to Betragtninger, som have ledet mig dertil. Det er for det Første Til- standen i Europa. Jeg skønner ikke Andet, end at der vel kunde være Anledning til at berygte en Krig i Europa. Naar man ser hen til de baade physiske og politiske Vulkaner, som ere tilstede i Europas Hæl, naar man ser hen til det Cæsarherredømme, som er kommet til- veie i Europa, der vel forkynder sig at være det Samme som Freden, men med Hensyn til hvilket det dog maa erindres, at det støtter sig paa en Tradition om Krig, paa en Tradition om, at det var gjennem Krigshæderen, at Frankrig skulde bringes til den store Anseelse i Europa, da burde det dog være et Spørgs- maal, hvorvidt det vil være muligt at holde Frankrig tilbage fra at ville en Krig. Den anden Betragtning er den, at en svag Magt, eller en lille Magt — thi jeg vil ikke sige, at vi ere svage — i Kamp med en stor ikke sætter sin gode Ret igjennem undtagen ved Rustnin- ger. Da Schweiz var i Kamp med sin graa- dige Nabo, da fatte det sin gode Ret igjennem ved Hjælp af Rustninger. Jeg antager, at